

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. október 29.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2021/0340(COD)

13349/21
ADD 5

ENV 802
ENT 177
COMPET 752
IND 307
SAN 638
CONSOM 235
MI 787
CHIMIE 110
CODEC 1396
IA 168

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. október 28.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2021) 301 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA <i>amely a következő dokumentumot kíséri</i> Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló (EU) 2019/1021 európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. és V. mellékletének módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a SWD(2021) 301 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2021) 301 final

Brüsszel, 2021.10.28.
SWD(2021) 301 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló (EU) 2019/1021
európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. és V. mellékletének módosításáról**

{COM(2021) 656 final} - {SEC(2021) 379 final} - {SWD(2021) 299 final} -
{SWD(2021) 300 final}

Szakpolitikai háttér

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok (POP-ok) olyan vegyi anyagok, amelyek biológiai úton felhalmozódnak és **jelentős káros hatást gyakorolhatnak az emberi egészségre vagy a környezetre**. Ez a hatásvizsgálat a **hulladékban lévő egyes POP-okra vonatkozó**, a POP-rendelet IV. mellékletében meghatározott **küszöbértékek** megváltoztatásának lehetőségeivel foglalkozik. Ha a POP anyagok olyan koncentrációban vannak jelen a hulladékban, amely eléri vagy meghaladja ezeket a küszöbértékeket, akkor a hulladékot nem lehet újrahasznosítani; a legtöbb esetben úgy kell ártalmatlanítani, hogy a benne lévő POP-okat **megsemmisítsék vagy visszafordíthatatlanul átalakítsák**.

Mi a probléma lényege?

A POP-rendelet összesen 26 POP anyagra (vagy anyagcsoportra) terjed ki, de ez a hatásvizsgálat korlátozott számú POP anyagot vizsgál, amelyek:

- már szerepelnek a POP-rendeletben, és amelyek esetében a határértékeknek a tudományos és műszaki fejlődéshez való hozzáigazítása érdekében indokolt lehet a IV. mellékletben szereplő határértékek szigorítása: PBDE-k, HBCDD-k, SCCP-k, dioxinok és furánok, valamint dioxin jellegű PCB-k¹;
- a közelmúltban POP anyagként kerültek bejegyzésre a Stockholmi Egyezmény értelmében, és ezért szerepelniük kell az uniós jogszabályokban (azaz a POP-rendeletben): PFOA, dikofol és pentaklórfenol (PCP)².

Ezeket a POP-okat – néhány kivételtől eltekintve – Európában **általában már nem használják** új termékekben, de a korábbi felhasználás azt jelenti, hogy még mindig megtalálhatók a hulladékban. Ha a POP anyagokat tartalmazó hulladékanyagokat (pl. műanyag, fa, papír) újrahasznosítják, újra beléphetnek a gazdaságba, károsítva a környezetet és az emberi egészséget.

Az ezekre az anyagokra vonatkozó határérték megállapítása meghatározza a POP anyagokat tartalmazó hulladékok kezelésének módját, a végső cél pedig annak biztosítása, hogy a hulladékot **környezetvédelmi szempontból megfelelő módon** kezeljék. Ez általában azt jelenti, hogy a POP-tartalomra vonatkozó határértékeket túllépő hulladékot meg kell semmisíteni vagy visszafordíthatatlanul át kell alakítani égetéssel vagy más engedélyezett ártalmatlanítási műveletekkel, megakadályozva, hogy a POP anyagok visszakerüljenek a gazdaságba.

Ez az intézkedés korlátozhatja az egyébként hulladékból előállítható másodlagos nyersanyagok felhasználását, csökkentve ezen anyagok körforgásos gazdasághoz való hozzájárulásának lehetőségét. Ez azonban hozzájárulhat a másodlagos nyersanyagokba vetett bizalom növeléséhez azok szennyezettségi szintje tekintetében. A másodlagos anyagnak az elsődleges anyaggal való helyettesítése káros hatásokkal is járhat, amelyek gyakran hozzájárulnak az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásához.

Mit akarunk elérni?

¹ PBDE-k: polibrómozott difenil-éterek; HBCDD: hexabromciklododekán; SCCP-k: rövidláncú klórozott paraffinok; PCB-k: poliklórozott bifenilek.

² A PFOA itt a perfluoroktánsavra, annak sóira és a PFOA-rokon vegyületekre vonatkozik.

A kezdeményezés konkrét célja, hogy a hulladékban található, korlátozott számú POP-ok tekintetében határértékeket állapítson meg vagy vizsgáljon felül oly módon, hogy a lehető legjobb egyensúlyt érje el a következő három általános célkitűzés között:

- a jó minőségű, toxikus anyagoktól mentes anyagciklusokra való áttérés;
- az újrahasznosítás és a körforgásos jelleg fokozása;
- az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése.

A megfelelő egyensúly megtalálása biztosítja a **POP-okat tartalmazó hulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő kezelését**. Ez megfelel a POP-rendelet átfogó célkitűzésének, azaz az emberi egészség és a környezet védelmének, és biztosítja, hogy az intézkedés a lehető legnagyobb mértékben hozzájáruljon **az európai zöld megállapodásban foglalt éghajlat-politikai és körforgásos gazdaságra vonatkozó célkitűzésekhez** is.

Mik a lehetőségek?

- **1. szakpolitikai alternatíva: Alapérték** – feltételezi, hogy az anyagok listája nem változik, és nem határoztak meg új határértékeket.
- **2. szakpolitikai alternatíva: Közepes érték** – a IV. melléklet alapján határértékeket állapít meg az új anyagokra, valamint a rendeletben már felsorolt POP-okra vonatkozóan, amennyiben ezen értékek szigorítása indokolt lehet.
- **3. szakpolitikai alternatíva: Alacsony érték** – szigorúbb határértékeket állapít meg a IV. mellékletben.
- A **4. szakpolitikai alternatíva** a dioxinokra és furánokra, valamint a dioxin jellegű PCB-kre vonatkozó negyedik, még ennél is alacsonyabb határértéket veszi figyelembe a IV. mellékletben.

Melyik az előnyben részesített lehetőség és miért?

A hatásvizsgálat azt elemzi, hogyan érhető el a **legjobb egyensúly** a POP anyagoknak a környezetből való kivonására irányuló célkitűzés, ugyanakkor a körforgásos jelleg és az újrahasznosítás fokozása, valamint az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése között. Minél szigorúbb (azaz minél alacsonyabb) a határérték, annál több hulladék kerül megsemmisítésre, mint újrafeldolgozásra.

Többek között az alábbi környezeti, társadalmi és gazdasági hatásokat kell figyelembe venni:

- A POP anyagok tömegáramának változásai – eltávolított/megsemmisült mennyiség, ezáltal elkerülve az egészségügyi és környezeti hatásokat.
- Az intézkedés hatékonysága – a kibocsátáscsökkentésre vonatkozó előrejelzések és más meglévő kibocsátások/kitettségforrások összehasonlítása.
- A különböző kezelési módokra (újrafeldolgozás, égetés, hulladéklerakó stb.) küldött hulladék mennyiségének változása.
- A hulladéktermelők és a hulladékkezelők (különösen a kkv-k) számára az eltérő kezelési eredményekből eredő költségek és előnyök. Az új hulladékválogatási és -tisztítási technológiák relevanciája.
- A gazdasági szereplőkre és a közigazgatásra nehezedő adminisztratív terhek.

- Az újrafeldolgozásból származó másodlagos anyagok rendelkezésre állásának változásai.
- Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának a különböző alternatívákhoz kapcsolódó változásai.

Az előnyben részesített alternatíva a 2. és a 3. alternatíva kombinációja, a konkrét POP anyagtól függően. A HBCDD és az SCCP-k esetében az előnyben részesített alternatíva a köztes szint. A többi anyag esetében a jobb hatékonyság vagy jobb végrehajtás érdekében az előnyben részesített alternatíva az alacsonyabb értékek meghatározása, amelyek egyes esetekben kismértékben módosultak az eredeti megközelítéshez képest. A PBDE-k esetében például az előnyben részesített alternatíva a kezdeti 500 mg/kg-os határérték, amelyet az intézkedés hatálybalépése után 5 évvel 200 mg/kg-ra való csökkentés követ.

Bizonyos intézkedésekkel összefüggésben pénzügyi költségek merülnek fel. A legtöbb anyag esetében ezek sem a hulladékgazdálkodási szolgáltatások, sem általában a gazdasági szereplők számára nem lesznek jelentősek. A PBDE-k esetében például a nettó költség körülbelül évi kétmillió EUR lehet. A HBCDD, valamint a dioxinok és furánok esetében az érintett hulladék újrafeldolgozásról/nem veszélyes hulladéklerakóról veszélyes hulladék ártalmatlanítására való átirányításából adódó további hulladékkezelési költségek meghaladhatják az évi 135, illetve 55 millió EUR-t, de a becslések bizonytalanok. A további tesztelési költségekhez kapcsolódó adminisztratív terhek is kismértékben emelkedni fognak.

A becsült előnyök minden esetben egyértelműen meghaladják a költségeket. A javasolt értékek **csökkenteni fogják a** környezetre és az emberi egészségre alapvetően veszélyes **POP-ok kibocsátását**.